

הפורום לאכיפת זכויות עובדים

איתך – משפטניות לצדק חברתי / האגודה לזכויות האזרח
הקליניקה לזכויות עובדים, הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת תל-אביב / קו לעובד / שדולת הנשים

24 בפברואר 2011

לכבוד

פרופ' יעקב נאמן

שר המשפטים ויו"ר ועדת שרים לחקיקה

דחוף – לועדת שרים לחקיקה ביום 27.2.11

שלום רב,

הנדון: תמיכה בהצ"ח הודעה לעובד (תנאי עבודה) (תיקון – סנקציה אזרחית בשל אי מתן הודעה

לעובד על תנאי עבודה), התש"ע-2010 של חברי הכנסת יחימוביץ', כץ וסולודקין

אנו, הפורום לאכיפת זכויות עובדים, הפועל למניעת העסקה פוגענית, פונה אליך בבקשה כי ועדת השרים שבראשותך, תתמוך בהצ"ח החשובה שבנדון, שנכתבה ע"י הפורום ומקודמת ע"י החכים יחימוביץ', כץ וסולודקין.

חוק הודעה לעובד מעגן חובה חשובה, שהינה הכרחית ליחסי עבודה תקינים, למסור הודעה לעובד בדבר תנאי עבודתו במהלך החודש שלאחר תחילת העבודה.

כפי שמובהר בדברי ההסבר לחוק, מאז שנחקק חוק הודעה לעובד לפני מספר שנים, שיעור הפרתו בהתאם לממצאי משרד התמ"ת הינו 92% בקרב מעסיקים, ונכון להיום הוא נותר בבחינת אות מתה.

באופן מצער, פסיקות בתי הדין לעבודה נמנעו מלקבוע, כי הפרת החובה גוררת סנקציה אזרחית וזאת בניגוד לפסיקות של בית המשפט העליון בדבר הפיכת נטלים ונזק ראייתי על מי שמפר חוק בדבר חובות רישומיות (ראו ברע (ארצי) 415/08 יהונתן שגיא נ' גל העתיד (קריית אוננו) בע"מ, מיום 8.1.2009, שם נפסק כי גם אם לא פעלה חברה בהתאם לחוק הודעה לעובד, אין בכך כדי להפוך את נטל ההוכחה האזרחי, אלא לכל היותר ניתן לפעול במישור הפלילי בלבד).

זאת, בשעה שהיקף האכיפה הפלילית של החוק נמוך והאכיפה מתבצעת לכל היותר על ידי קנסות בגובה ממוצע של 1,500 ₪ (נכון לשנת 2008); רמת הציות לחוק נמוכה ביותר; והעובדים נותרים בלא כל סנקציה אזרחית נגד מעסיקים אשר הפרו את החוק.

פרשנות בית הדין הארצי איינה מכל תוכן אזרחי את החוק החשוב הזה. כפועל יוצא מכך, למעט כמה עשרות מקרים המטופלים על ידי קנסות נמוכים, מאות אלפי עובדים, אם לא מיליוני עובדים בישראל, אינם זוכים לקבל הודעה בדבר תנאי העבודה שלהם, והמשפט הקיים אינו מעניק להם כל כלי בהתמודדות עם מעסיקים מפרי חוק.

לפיכך מוצע בהצ"ח דנו:

א. לקבוע קנס אזרחי הנתון לשיקול דעת שיפוטי למעביד שמפר את החובה למסור הודעה לעובד;

ב. להפוך את נטל הראיה, במקרה של תביעה כנגד המעסיק בגין אי מסירת הודעה, כך שהמעביד הוא שיצטרך להוכיח שמסר את ההודעה, ולא העובד.

יודגש, כי המדובר בהצ"ח שאינה מטילה כל נטל, חובה או עלות כספית על המדינה.

לעומת זאת, יש בה כדי להוות כלי הרתעה למעסיק, ולהבטיח טוב יותר את אכיפת זכויותיו של העובד המעוגנות בחוק דנן.

לפיכך, אנו קוראים לוועדת השרים לתמוך בהצ"ח זאת, ולהביא לתיקון העוול שנגרם לעובדים בשל אי האכיפה של חוק הודעה לעובד.

בכבוד רב,

דבי גילד-חיו, עו"ד

מקדמת מדיניות וחקיקה

האגודה לזכויות האזרח

052-8282444

העתקים:

השרים חברי ועדת שרים לחקיקה

הח"כים המציעים